

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022, declarat în propria cauză penală de către inculpatul

Colodzei Vasile Xxxxx, xxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 01.10.2019- 22.12.2021;

Instanța de apel: 10.02.2022 – 14.06.2022;

Instanța de recurs ordinar: 06.09.2022 – 21.12.2022.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22.12.2021, Colodzei Vasile a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. b) Cod penal, și în baza acestei Legi, i s-a aplicat pedeapsă cu închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu aplicarea pedepsei complementare obligatorie, privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea și manipularea cu substanțe narcotice, psihotrope sau analoge a lor pe un termen de 5 (cinci) ani.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial cu pedeapsa aplicată prin sentința din 13 martie 2019 a Judecătoriei Ungheni (sediul Central), s-a stabilit pedeapsă definitivă cu închisoare pe un termen de 15 (cincisprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea și manipularea cu substanțe narcotice, psihotrope sau analoge a lor pe un termen de 5 (cinci) ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, la 03.03.2017, în jurul orei 17.00, Colodzei Vasile, conform înțelegerii telefonice prelabile cu Cucerenco Vitalie, s-

a întâlnit cu ultimul pe str. Xxxx mun. Chișinău, și Cucerenco Vitalie i-a transmis bani în sumă de 600 lei pentru procurarea a aproximativ 300 gr. de marihuană, pe care Colodzei Vasile i-a pus în buzunarul drept al scurtei cu care era îmbrăcat, urmând să îi transmită lui Cucerenco Vitalie drogurile, moment în care a fost reținut de către colaboratorii de poliție.

La 03.03.2017 ora 17.50, în cadrul efectuării percheziției corporale a lui Colodzei Vasile, au fost depistate mijloacele bănești în sumă de 600 lei, precum și un pachet din polimer cu masă vegetală uscată și mărunțită de culoare verde, care potrivit Raportului de expertiză xxxx din 05.04.2017 reprezintă marihuană, care se atribuie la substanțele stupefiante, cu masa de 8,064 gr.

La 03.03.2017 ora 18.30, în cadrul efectuării cercetării la fața locului pe porțiunea de teren din adiacentul străzii Xxxx mun. Chișinău, la 300 m de stația peco "Vento" în iarbă, a fost depistată și ridicată o sacoșă de culoare neagră cu desenul unui calendar, în care se afla un pachet din polimer cu masă vegetală uscată și mărunțită de culoare verde, care conform Raportului de expertiză xxxx din 22.03.2017 reprezintă marihuană, care se atribuie la substanțele stupefiante, cu masa de 396 gr.

La 03.03.2017 ora 21.05, în cadrul efectuării percheziției la domiciliul lui Colodzei Vasile din s. Xxxx, r-nul Xxxx, au fost depistate și ridicate cinci pachete cu masă vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde, care, conform Raportului de expertiză xxxx din 10.04.2017 reprezintă marihuană, care se atribuie la substanțele stupefiante, cu masa de 508 gr.

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea totală 912,064 gr (396 gr+8,064 gr+508 gr) substanței stupefiante - marihuana, constituie proporții deosebit de mari.

Prima instanța a încadrat acțiunile intenționate prejudiciabile ale inculpatului Colodzei Vasile ca infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, conform semnelor constitutive ale infracțiunii: *procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea și alte operațiuni ilegale cu droguri și cu analogi ai acestora, săvârșite în scop de înstrăinare, și înstrăinarea ilegală a drogurilor și analogilor acestora în proporții deosebit de mari.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Colodzei Vasile, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Colodzei Vasile să fie achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal.

În susținerea poziției sale a invocat că, nu este de acord cu sentința instanței de fond or, conform art. 398 alin. (1) Cod penal, sentința de condamanre nu poate fi bazată pe presupuneri, iar instanța de fond a încălcat prevederile acestui articol și nu a înlăturat contradicțiile, la caz admitând probe dubioase și neverificate a cauzei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către inculpat, cu menținerea sentinței.

4.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, verificând declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță, a constatat că, starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond. În plus, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului Colodzei Vasile în baza art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, după semnele calificative: *procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea, distribuirea și alte operațiuni ilegale cu droguri și cu analogii ai acestora săvârșite în scop de înstrăinare, și înstrăinarea ilegală a drogurilor și analogilor acestora în proporții deosebit de mari.*

Instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor, și anume: declarațiile inculpatului Colodzei Vasile; declarațiile martorului Cucerenco Vitalie; procesul-verbal de examinare a bancnotelor din 02.03.2017; procesul-verbal de percheziție din 03.03.2017; procesul-verbal de percheziție corporală din 03.03.2017; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03.03.2017; raportul de expertiză nr. xxxx din 05.04.2017; raportul de expertiză nr. xxxx din 22.03.2017; raportul de expertiză nr. xxxx din 10.04.2017.

Faptul că martorul Cucerenco Vitalie în cadrul cercetării judecătorești a schimbat declarațiile sale, prezentând declarativ că nu-l cunoaște pe inculpat, iar cele scrise de el la etapa de urmărire penală sunt false, au fost apreciate de către instanța de apel ca încercare de a crea o situație mai favorabilă pentru inculpat în sensul eschivării acestuia de la răspundere penală, și în astfel de circumstanțe declarațiile martorului Cucerenco Vitalie date în cadrul cercetării judecătorești sunt respinse ca fiind contrare circumstanțelor și materialelor cauzei penale, iar la baza sentinței de condamnare a lui Colodzei Vasile, instanța de fond în mod întemeiat a pus declarațiile martorului vizat date la etapa de urmărire penală, pe motivul veridicității acestora, fiind în concordanță cu circumstanțele și materialele cauzei penale.

Instanța de apel a atestat că, declarațiile inculpatului Colodzei Vasile privind nevinovăția sa în comiterea faptei penale incriminate se combate prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și verificate în instanța de apel. Aceste probe coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii.

Instanța de apel a respins alegațiile apelantului precum că, instanța de fond la emiterea sentinței nu a luat în considerație prevederile art. 22 Cod de procedură penală,

or, aplicarea de către instanța de fond a prevederilor art. 84 alin. (4) Cod de procedură penală, la stabilirea pedepsei definitive pentru concurs de infracțiuni, nu rezultă că au fost încălcate prevederile art. 22 Cod de procedură penală, adică dubla învinuire pentru aceeași faptă. Or, prin sentința Judecătorei Ungheni din 13 martie 2019 Colodzei Vasile a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (4) lit. d) Cod penal, pentru fapta comisă anterior, până la cea incriminată în prezenta cauza penală, și anume prin sentința din 13 martie 2019 a Judecătorei Ungheni, Colodzei Vasile a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii care a avut loc în perioada anilor 2016 - 2017 și care a fost curmată la data de 07.02.2017, la domiciliul inculpatului, fiind efectuată percheziția în cadrul căreia s-au depistat mai multe substanțe stupefiante ambalate prin diferite pachete (f.d. 55-63, vol. IV).

Pe când în prezenta cauză penală acțiunile prejudiciabile ale inculpatului imputate ca infracțiune au fost comise de inculpat în luna martie 2017 și învinuirea în prezenta cauza penală nu "acoperă" faptele infracționale comise de către inculpat până în luna martie anului 2017, la caz, fiind diferită și cantitatea de marihuană depistată la inculpat și imputată acestuia în activitatea ilegală privind circulația ilegală a drogurilor.

Aceste circumstanțe rezultă cert din sentința din 13 martie 2019 a Judecătorei Ungheni, cât și din sentința din 22 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani), perioada de timp și fapte imputate, nefiind suprapuse.

Astfel, instanța de fond corect a stabilit că, inculpatul Colodzei Vasile a comis o altă infracțiune înainte de pronunțarea sentinței din 13 martie 2019, și prin urmare inculpatului urmează a fi aplicată pedeapsa pentru infracțiunea imputată în prezenta cauza penală, și în conformitate art. 84 alin. (4) Cod penal, pedeapsa definitivă urmează a fi stabilită inculpatului Colodzei Vasile, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, atât în prezenta cauză, cât și prin sentința din 13 martie 2019, iar în acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe.

Privitor la numirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că, instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Colodzei Vasile, prin care solicită casarea hotărârilor instanțelor judecătorești inferioare, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată,

din motiv că instanța de apel nu a ținut cont de motivele invocate în cererea de apel și a emis o hotărâre contrar prevederilor legale, fără a soluționa fondul apelului.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de către inculpat, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este declarat peste termen.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de atac cu recurs a deciziei instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

La caz, se reține că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022, a fost pronunțat în prezența inculpatului Colodzei Vasile asistat de avocatul Buruiană Elena, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 140-143, vol. IV), fiind notificați că pronunțarea integrală a deciziei va avea loc pe data de 12 iulie 2022, însă din motive necunoscute nu s-au prezentat, iar pronunțarea integrală a deciziei a fost amânată de instanță pentru 14 iulie 2022, fapt realizat la această dată și consemnat în procesul-verbal (f.d. 144, vol. IV).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 14 iulie 2022, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 15 august 2022.

Totodată, potrivit ștampilei de pe plic, recursul ordinar al inculpatului Colodzei Vasile a fost depus la oficiul poștal pe 26 august 2022 și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 29 august 2022, adică peste termenul prevăzut de lege.

În acest sens, Colegiul penal statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Mai mult, Colegiul penal notează că, o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului/recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă a deciziei și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

De asemenea, Colegiul penal reține și jurisprudența CtEDO în hotărârea pronunțată în cauza *Bodiu vs. Republica Moldova* din 18 iunie 2019 (cererea nr. 7516/10), în care Curtea a statuat că admiterea cererii de recurs după o perioadă de timp considerabilă și în absența oricărei explicații plauzibile cu privire la motivul pentru care partea s-a aflat în imposibilitate de a se adresa mai devreme, s-a soldat cu ignorarea unui întreg proces judiciar, și în consecință s-a constatat încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6§1 CEDO.

Prin urmare, Colegiul penal conchide, că recursul ordinar declarat la 26 august 2022 de către inculpatul Colodzei Vasile, împotriva deciziei instanței de apel din 14 iunie 2022, este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022, în propria cauză penală de către inculpatul *Colodzei Vasile Xxxxx*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **03 februarie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Guzun Ion

Catan Liliana